

Protokoll fört vid pleniföredragning

Lagberedningen

Lag 2

Närvarande
KS, AH, MP, CG, IZ, AZ, JJ

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Katrín Sjögren

Föredragande
Minister
Camilla Gunell

Protokollförare
Lagberedare
Matias Pentti

Nr 4

Förslag till landskapsförordning om tillämpning på Åland
av riksföfattningar om elmarknaden.

ÅLR 2024/2796

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att förordningen ska träda i kraft den 1 juli 2024 samt att den ska utfärdas och publiceras i ÅFS.

LANDSKAPSFÖRORDNING om tillämpning på Åland av riksförfattningar om elmarknaden

Utfärdad i Mariehamn den 6 juni 2024

Med stöd av 7 § i landskapslagen (2015:102) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om elmarknaden, sådant det lyder i landskapslag 2024/11, föreskrivs:

1 §

Inledande bestämmelse

Med de avvikelser som anges i denna förordning ska följande riksförfattningar tillämpas på Åland:

- 1) Handels- och industriministeriets förordning om operativa krav på åtskiljande av verksamheterna hos en eldistributionsnätinnehavare (FFS 922/2006).
- 2) Statsrådets förordning om elmarknaden (FFS 65/2009).
- 3) Arbets- och näringsministeriets förordning om stamnätinnehavarens systemansvar (FFS 635/2013).
- 4) Arbets- och näringsministeriets förordning om särredovisning av elaffärsverksamheter (FFS 1305/2019).
- 5) Statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021).
- 6) Arbets- och näringsministeriets förordning om det informationsutbyte som ska tillämpas vid handeln med el och vid utredning av elleveranser (FFS 839/2021).
- 7) Handels- och industriministeriets beslut om anmälan om ändring av ansvarsområde (FFS 827/1995).
- 8) Energimyndighetens föreskrift om publicering och anmälan till Energimyndigheten av detaljförsäljares nyckeltal (dnr 1185/002/2013).
- 9) Energimyndighetens föreskrift om nyckeltal för elnätverksamheten och deras publicering (dnr 2167/002/2016).
- 10) Energimyndighetens föreskrift om skyldigheten för elnätinnehavaren att underrätta Energimyndigheten om nättjänstvillkoren och -priserna (dnr 742/002/2018).
- 11) Energimyndighetens föreskrift om skyldigheten för detaljförsäljare av el att anmäla elförsäljningspriserna och elförsäljningsvillkoren till Energimyndigheten (dnr 2495/000002/2022).
- 12) Energimyndighetens föreskrift om specificering av fakturor på elförsäljning och eldistribution (dnr 3780/000002/2023).

Ändringar i de riksförfattningar som avses i denna paragraf ska tillämpas på Åland från det att de träder i kraft i riket om inte annat följer av denna förordning.

2 §

Förvaltning

De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § nämnda riksförfattningarna ankommer på rikets myndigheter ska på Åland handhas av landskapsregeringen, till den del förvaltningen hänför sig till uppgifter inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Den systemansvariga stamnätinnehavaren ska utreda balansen för hela landskapet samt de övriga balansansvarigas balanser. Balansavräkningen ska resultera i balansavvikelsen mellan den systemansvarige stamnätinnehavaren och de övriga balansansvariga samt balansavvikelsen mellan landskapet och Sverige. Den systemansvarige stamnätinnehavaren ska också på begäran av en balansansvarig utreda schablonavräkningen i efterhand. Den systemansvarige stamnätinnehavaren ska meddela en balansansvarig leveranserna mellan systemansvarige stamnätinnehavaren och den balansansvarige. Till en part utanför landskapet ska den systemansvarige stamnätinnehavaren meddela de leveranser som sker via överföringsledningen.

3 §

Allmänna bestämmelser om avvikelser från rikslagstiftningen

Hänvisningar i de riksförfattningar som avses i 1 § till bestämmelser i rikslagstiftningen ska i landskapet avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen.

4 §

Avvikelser från 1 § statsrådets förordning om elmarknaden

Med avvikelse från 1 § statsrådets förordning om elmarknaden (FFS 65/2009) gäller på Åland att den nättariff en elkund betalar ska berättiga till överföring av el på det nät till vilken kunden är ansluten samt på alla överliggande nät medräknat överföringsledningen till Sverige och dess anslutning till det svenska elnätet, så att kostnaderna för detta innefattas i tariffen.

5 §

Avvikelser från 5 § statsrådets förordning om elmarknaden

Med avvikelse från 5 § 2 mom. statsrådets förordning om elmarknaden (FFS 65/2009) gäller på Åland att en överföringsavgift som distributionsnätsinnehavaren tar ut för elproduktion vid en enskild anslutning får inte överskrida i genomsnitt 0,50 cent per kilowattimme per år.

6 §

Avvikelse från 1 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser

Med avvikelse från 1 kap. 2 § statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021) ska den handbok om balansansvar och balansavräkning som den systemansvarige stamnätsinnehavaren har till uppgift att upprätthålla avfattas på svenska.

7 §

Avvikelse från 2 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser

Med avvikelse från 2 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021) gäller på Åland att

1) den balansansvariga ordnar hanteringen av förhandsmeddelanden om fasta leveranser för de parter som omfattas av dess balansansvar samt att Kraftnät Åland Ab ordnar hanteringen av förhandsmeddelanden om fasta leveranser som påverkar balanserna mellan de balansansvariga eller sker via ledningar som överskrider landskapets gränser,

2) en part i en fast leverans är skyldig att meddela sin balansansvariga de uppgifter som behövs om tidpunkten för när den fasta leveransen börjar,

3) en part i en fast leverans är skyldig att på förhand rapportera sina fasta leveranser till sin balansansvariga i form av en partsvis specificerad summauppgift, samt till sin öppna leverantör med en summauppgift,

4) om en part i en fast leverans är en konsument så är den näringsidkare som är andra part i leveransen skyldig att sörja för att också den rapporteringsskyldighet som ankommer på konsumenten uppfylls samt att

5) en balansansvarig är skyldig att till systemansvarig stamnätsinnehavare rapportera en per balansansvarig specificerad summauppgift om de fasta leveranser som ingår i elbalansen och som påverkar elbalanserna mellan de balansansvariga.

8 §

Avvikelse från 5 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser

Bestämmelserna i 5 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021) om tillämpning av typbelastningskurvor vid balansavräkning är inte tillämpliga i landskapet.

9 §

Avvikelse från 6 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser

Med avvikelse från 6 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021) gäller på Åland att elleveranser till användare vars förbrukning inte mäts genom kvartsvis mätning avräknas månadsvis med hjälp av schablonvärden. Som grund för schablonavräkningen används månadens förbrukning. Med månadens förbrukning avses den förbrukning som skett efter det sista mätvärdet vid förra månadens avräkning till och med det sista mätvärdet i månaden. Om det saknas mätvärde för det sista dygnet i månaden används i stället det första mätvärdet i följande månad. Avräkningen ska ske inom tio arbetsdagar efter kalendermånadens utgång.

Med avvikelse från 6 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021) gäller på Åland att en distributionsnätinnehavare ska beräkna schablonvärden för de elanvändare som bytt leverantör genom att fördela deras sammanlagda förbrukning över månadens timmar i enlighet med nätprofilen. Med nätprofilen avses distributionsnätets nätuttag korrigerat med produktion från produktionskällor över 100 kW minskat med summan av elleveranser till användare vars förbrukning mäts kvartsvis eller per timme. Den systemansvariga stamnätinnehavaren ska dygnsvis till leverantörerna meddela distributionsnätets nätprofil kvartsvis eller per timme. Distributionsnätinnehavaren meddelar efter månadens slut till den systemansvarige stamnätinnehavaren summauppgifter per balansansvarig för användare vars förbrukning ska schablonavräknas. Till balansansvariga meddelar nätinnehavaren uppgifter per användare. Uppgifterna lämnas i elektroniskt format enligt överenskommelse.

10 §

Avvikelse från 7 kap. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser

Med avvikelse från 7 kap. 2 § 2 mom. 4 punkten statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021) gäller på Åland att med dagenergi avses den energi som förbrukas alla veckodagar mellan klockan 7 och 23. Energi som förbrukas annan tid är nattenergi.

11 §

Avvikelse från Energimyndighetens föreskrift om skyldigheten för elnätinnehavare att underrätta Energimyndigheten om nättjänstvillkoren och -priserna

Med avvikelse från bestämmelserna i Energimyndighetens föreskrift om skyldigheten för elnätinnehavare att underrätta Energimyndigheten om nättjänstvillkoren och -priserna (dnr 742/002/2018) ska nätinnehavare lämna information om gällande försäljningsvillkor och -priser för sina nättjänster på det sätt som landskapsregeringen eller annan behörig myndighet anvisar.

12 §

Publicering av uppgifter om genomsnittlig prisnivå per energikälla

På detaljförsäljarens elektroniska hemsida ska finnas en beskrivning av genomsnittlig prisnivå på el som levereras med uppgifter om den genomsnittliga prisnivån för el från de energikällor som detaljförsäljaren erbjuder.

Beskrivningen ska åtminstone omfatta priser för hushållskonsumenter och mikroföretag som avses i nedanstående tabell.

typ av hus	årsförbrukning kWh
lägenhet	2 000
egnahemshus eluppvärmning	ej 5 500
egnahemshus eluppvärmning	18 000

I anslutning till de beskrivningar som avses i 2 mom. ska detaljförsäljaren informera om att det på Ålands landskapsregerings hemsida finns länkar till aktörer som erbjuder elleveranser.

För de ändamål som avses i denna paragraf kan landskapsregeringen ålägga berörda detaljförsäljare att använda en av landskapsregeringen fastställd elektronisk blankett som tillhandahålls på Ålands landskapsregerings hemsida.

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2024.

Genom ikraftträdandet av denna förordning upphävs landskapsförordningen (2015:108) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om elmarknaden.

Bestämmelserna i 12 § träder i kraft från och med den kalendermånad som inträder sex månader efter att denna landskapsförordning trätt i kraft.

Med avvikelse från 8 kap. 5 § 4 mom. statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (FFS 767/2021) ska nätinnehavaren senast den 4 juli 2035 ersätta timmättningsapparat och apparatur för kvartsvis mätning på eldriftsställen och timmättningsapparat och apparatur för kvartsvis mätning som används för mätning av småskalig elproduktion med ny fjärrmättningsapparat som uppfyller kraven i nämnda förordning.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Mariehamn den 6 juni 2024

KATRIN SJÖGREN
lanråd

Camilla Gunell
föredragande minister